

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:
 Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr
 Minden következőnél . . . 4 | Nyilttár sora . . . 15

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szemlelmi részét illető közlemények intézendők. Bérmentelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.

Német nyelv és magyar hazafiság.

Arad, április 12.

(—s) Hogy minő különbség van a között, ha egy szakember alapos adatok alapján higgadt és tárgyilagos modorban szól hozzá valamely kérdéshez, s ha laikusok pertraktálják azt, kik felületes és hangzatos jelszavak segítségével elérhető olcsó népszerűség külső sikerével beérik, az kitünt most azon beszédekből, melyeket az ellenzéknek rosszul értesült és tendenciozuson hangolt tagjai mondtak el a honvédelmi tárcza költségvetése ellen s általában katonai kérdések tekintetében s melyet Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter mondott el.

Az ellenzéki szónokok beszédei és határozati javaslatai, melyeket előterjesztettek, kizárólag csakis a nemzeti hiuság érzékeny hurjait pengetik hangzatos dalmokat zengvén olyan témákról, melyek az önálló magyar hadsereg keretébe vágnak, és ép ezért nagyon alkalmasak arra, hogy a könnyen lelkesedő tömegnek tapsait kiérdemeljék; a honvédelmi miniszter beszéde ellenben szigorúan a tételes törvényes állapotokon alapszik s ez által egyuttal megvilágította azt is, hogy az ellenzék az teljesen figyelmen kívül hagyta, mintha nem is volna 67-es közjogi kiegyezés és osztrák-magyar dualismus, s mintha annak keretében a hadügynek közössége kölcsönös törvényes intézkedések által nem is volna precizizozva.

A függetlenségi párt meg az Ugronisták részéről még érthető ez az irányzat, mert hisz politikai pártállásuk a 67-es közjogi alapnak merev tagadásában kulminál, de a nemzeti pártnál, mely urbi et orbi folyton azt hiteti magáról, hogy a közjogi kiegyezés alapján áll, ez az irányzat olyan elvi ellentétet képez, mely e párt politikai pártállásának jogosultságát teljesen megingatja s ez az oka annak, hogy e párt a közjogi kiegyezés fejlesztésének s kiszélesítésének tetszetős céljait hangoztatja, melyek azonban nem egyebek üres jelszavaknál, mert a 67-es közjogi kiegyezés, úgy amint azt Deák és Andrássy megalkották, állandó és maradandó törvényes alap, melyen egyoldaluan változtatni még a magyar törvényhozásnak sincs joga, annál kevésbbé lehet arra hivatása annak a hatvan-hetven embernek, kik magukat nemzeti pártnak elnevezni jónak látták.

Ép oly üres frázis az is, amit Apponyi és társai a német nyelvű katonai oktatás ellen felpanaszoltak, hogy az ifjuságunkat nemzetiségéből következőt, mert a nemzeti érület fenntartásának sokkal erősebb garancziái vannak nálunk és fajunkban, melyek okvetlenül megakadályoznák a germanizációt, ha t. i.

arról egyáltalában szó lehetne, s nem az volna a való, hogy pl. huszár tisztjeink, melyek között a magyar elem elegendő számmal van képviselve, jó magyar fiuk maradnak. Persze a többi brange-ban a magyar elem azért enyészik el, mert nagyon kevés, de az bizony a magunk hibája. S hogy a németnyelvű oktatás és a nemzeti érület épen nem összeegyeztethetlenség, azt klasszikusan igazolták azon volt osztrák tisztek, a kik németül vezényeltek s mégis hős alakjaivá lettek szabadságharcunknak.

Az ellenzék a német nyelv ellen tuzott chauvinistikus izgatást folytat, s azt oly képtelenségig űzi, hogy a honvédelmi minisztert germanizációval vádolja, amiért a Ludovikában 11 tantárgy közül kettőt németül tanítanak. Tulzás ez azért, mert épen maguknak a honvéd tiszteknek áll érdekükben, hogy ilyen módon minden tekintetben használható tagjai lehessenek a honvédségnek, mely kooperáló része a monarchia közös véderejének, s hogy a vezérkarnak is tagjaivá válhassanak, s mert általában az általános műveltségünknek, melylyel nemzetünknek fokozott hasznára válhatunk, egyik leglényegesebb emeltyüje az olyan világnyelvnek tudása, mint a német.

Azért tehát, mert valaki németül tud, épen nem hazaáruló, bármennyire is szereti az ellenzék az ilyen izgató eszméket hirdetni, hanem ellenkezőleg, aki magyarul is, németül is tud, az sokkal nagyobb hasznára lehet hazájának, mint a ki csak magyarul tud, mert amannak egygyel több hatalmas eszköze van, melynek a haza szolgálatában hasznát veheti.

Belföld.

A pénzügyi tárcza.

A pénzügyi tárcza költségvetésének tárgyalása rendjén javaslatba fog, mint értesülünk, hozatni több bevételi tételnek módosítása — részint telemelése, részint leszállítása — az eddigi tényleges eredmények s illetőleg a folyó évre történt biztosítások alapján. És pedig: borítaladónak leszállítása egy millió forinttal, a czukoradónak főlelemelése 200,000, a söradónak 300,000 és a szeszdó 1.700,000 forinttal. E módosítások egyuttvéve a bevételi előirányzatnak 1.200,000 frttal való emelését jelentik; minthogy azonban másfelől néhány kiadási tétel emelése s illetőleg időközben történt törvényhozási intézkedések folytán a kiadási előirányzat is 1.184,000 frnttal emelkedik: mindezen költségvetési módosítások egészben 16,000 forinttal fogják javítani az államháztartás mérlegét.

A nemzeti pártból.

A nemzeti párt tegnap tartott értekezletén a pénzügyminiszteri tárcza költségvetését tárgyalta és elhatározta, hogy a párt egyes tagjai a képviselőházi tárgyalás alatt többféle irányban hozzászólnak a költségvetéshez.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —
 — Április 12.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Schöber Ernő, Josipovich Géza, Hentaller Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Fejérváry Géza br., Josipovich Imre.

Felolvasták és hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket. — Kiadták a bizottságoknak.

Schöber Ernő jegyző jelenti, hogy Wányi Imre a képviselőknek a tanácskozásokban való részvétele, Károlyi Gábor grófa ház naplójának pótlása tárgyában indítványt jelentettek be.

Az indítványokat április 22-én fogják tárgyalni.

Következik

a honvédelmi költségvetés

tárgyalása.

Következett a szavazás. Az első tételt a ház egyhangulag megszavazta. A benyújtott hat javaslat közül a Tóth Ernőét, Bolgár Ferenczét, Nagy Istvánét a ház nagy többséggel elvetette. Ezután megejtették a névszerinti szavazást Ugron Gábor határozati javaslatára. A szavazás eredménye a következő: távol volt 165 képviselő, az elnök nem szavazott, a javaslat mellett szavazott 110, ellene 174 képviselő s így a ház Ugron javaslatát 64 szavazattal elvetette.

Ezután ugyancsak névszerinti szavazással döntöttek Horváth Adám határozati javaslata fölött is, amelyet a ház 70 szavazattal többséggel elvetett.

A honvéd főparancsnokság tételénél

Polonyi Géza nem a tétel miatt szól, hanem azt kérdezi a honvédelmi és az igazságügyi miniszterektől, hogy a börtönöri szolgálatra miért nem használják föl a honvédséget is? Ez pénzügyileg is jövedelmező volna. (Helyeslés balfelől.)

Szerb György a tételhez módosításokat nyújt be.

Fejérváry Géza br. utal arra, hogy a honvédséget főleg rövid szolgálati ideje miatt lehetetlen ilyen célokra felhasználni. (Helyeslés jobbfelől.)

Szilágyi Dezső a maga részéről is szolgál felvilágosítással Polonyinak. Külső börtönöri szolgálatra Illván és néha Szegeden is alkalmaznak honvédeket, természetesen az ő tárczájának rovására. Ezt az alkalmat Szilágyi felhasználta, hogy Polonyi tegnapi felszólalására is reflektáljon. A katonai büntető törvénykönyv reformjának szükségét senki sem tagadja.

Remete Géza: Azért mégis leszavazták!

Szilágyi Dezső: Hiszen nem is indítványozták! (Derűtség.) De ennek dacára szükséges tisztába hozni a felelősség kérdését. Ami a felelősséget illeti, abból a maga részét nem utasítja el magától. Hogy kik ebben a kérdésben a tényezők, azt tudja mindenki s szóló maga is elmondta. Őt tényező, őt consistorium között harmóniát, teljes egyetértést ilyen nagy kérdésre nézve kissé nehéz létre hozni, amiből azonban nem következik, hogy azok a tényezők isten tudja minő alkotmány-

ellenes dolgokat cselekednek. Am kétség nem fér hozzá, hogy őt kizárólag a felelősség annak a feladatnak a késéseért nem illeti, csak annyiban, amennyiben felelős az egész kormány, mert nem tartozik az igazságügyminiszter alá sem a katonai büntető ügyek ellenőrzése, sem a törvény végrehajtása. De viszont valótlanul mondott Polonyi, amidőn azt állította, hogy ebből a kérdésből is közösgügyet csinál szólok. Mert ez a kérdés több tényezőtől függ, természetesen azoknak együttes eljárásától függ. Az alkotmányos felelősség alól soha ki nem vonta magát, sőt azt követelte a maga számára. Vádaskodással fellépni igen könnyű, de bebizonyítani a merész állításokat: ahhoz több kell, mint a vádaskodás.

Polonyi Géza személyes kérdésben szól. Az igazságügyminiszter szereti hasonlatait az állatvilágból kölcsönözni. Azelőtt csak verébhez hasonlított szóló, ma már az orosz-lánhoz hasonlítja. Ez haladás. Ő is az állatvilágból veszi hasonlatát. Eszébe jut az a macska, amely rosszat tett, s hogy rajta ne kapják, el kezdte a feléje közeledőket karmolásni. (Linder György kacagni kezd s jeladására nevetésbe tör ki a bal és a szélső-baloldal.) A szónok azt igyekszik bizonyítani, hogy a miniszter félreértette az ő szavait.

Szilágyi Dezső miniszter konstatálja, hogy az a csürés-csavaras, a melyet Polonyi használt, mit sem ért. Azt, amit Polonyi felolvastott, azt Deák Ferencz soha nem mondta. Polonyi Deák Ferencz neve alatt egy saját külön felelősségi theoriát állított fel. Sem Horváth Boldizsár, sem Fabinyi nem vállaltak a kidolgozás tekintetében felelősséget. Itt van Fabinyi képviselő ur, aki maga megmondhatja, hogy mit állított. (Fabinyi igenlőleg int.) Most már tudhatja a ház, hogy ki az, aki ugrándozik.

Fabinyi Teofil kijelenti, hogy a betérjesztés után a felelősség az igazságügyminisztert terheli, (helyeslés balról) de az előkészítésért az igazságügyminisztert nem terheli a felelősség. (Elénk helyeslés jobbról. Ellenmondás balfelől.)

Az ülés végéről távirati rovatunkban adunk tudósítást.

Városi közgyűlés.

I.

Aradváros törvényhatósági bizottsága tegnap délután 4 órakor tartotta meg április havi rendes közgyűlését a városatyák kevésbé élénk érdeklődése mellett.

Alig másfél óra alatt tárgyalták le majdnem vita nélkül a tárgysorozat negyvenkét pontját.

A napirend előtt Fábrián László főispán emelt szót s meleg hangon emlékezve meg ifj. Andrén y i Károlynak, a bizottság egyik általános tisztelt és becsült, munkás tagjának elhunytáról, indítványozta, hogy a törvényhatóság a gyászeset feletti

részvételnek jegyzőkönyvileg adjon kifejezést s hozza azt a gyászoló család tudomására.

Az egyhangulag elfogadott indítvány után V a r j a s s y József bizottsági tag szólalt fel s utalva a Magyarország öbörös hercegprímása, V a s z a r y Kolos ellen tervezett gyilkos merénylet szerencsés megfiúsulására, indítványozta, hogy a törvényhatóság a hercegprímást örvendetes megmenekülése alkalmából feliratilag üdvözölje. Az indítványt a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel emelte határozattá.

A napirend tárgyalásának folyamán csak az aradi ipartestületnek a városi háztartásban teljesített házilagos munkálkodás beszüntetése iránt beadott kérvénye nyomán keletkezett vita, melynek végén a tanácsnak S a l a c z Gyula polgármester módosításával kiegészített indítványa fogadott el.

A közgyűlés lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk.

II.

Fábrián László főispán elnökle alatt jelen voltak S a l a c z Gyula polgármester, S a r l o t Domokos főkapitány, I n s t i t ú r i s Kálmán főjegyző, P a r e c z István, V a r j a s s y Lajos tanácsnokok, P e r g e r János dr. tiszti főügyész, K á d a s Kálmán és ifj. L ö c s Rezső aljegyzők, továbbá Bund Henrik, Nikodem János, Fényes Dezső, Steinhardt Mór dr., Müller Gyula, Zemplényi Sándor, E. Illés László, Bing Vilmos, Vizer Lajos, Schöpfes Ede dr., Szalay Antal, Nikolits Péter, id. Prodanovits Dóme, Blaskovits Antal, Jankovits György, Pohl Károly, Varjassy József, Múlek Lajos, Pollák Gyula dr., Rosenberg Miksa dr., Eles Armin, Reicher Béla, Tarján Vilmos, Kugler István, Madarász Antal, Dániel Kálmán, Avarffy Ferencz, Wadowsky Gusztáv, Szondy Béla, Boros Vida, Kohn S. N., Tedeschi Viktor, Posgay Lajos dr., Schusztler Illés dr., Müller Károly, Tisch Mór dr., Urbányi Béla, Csiky Károly, Heeger Ernő, Ráth Lipót, Barabás Béla dr., Szöllössy Károly, Kristyóry Zsigmond, Reicher Ferencz, Nesnera Aladár, Virágh Lajos, Klein Ignác, Magyar Ferencz, Nagy Kálmán, Robitsch Agost dr., Marschall Lajos dr., Weidenfeld István dr., Weisz Dávid, Meisztrovits János, Matyók Pál, Ring Lajos, Ravasz Imre, Svarz Jenő dr., Szelle József, Szathmáry János, Keresztes Gyula dr., Hadanyak József, Pless Mór, Kronstein Vilmos dr., Reinhardt Fülöp, Sallai Béla dr. bizottsági tagok és S o r b á n János főispáni titkár.

Elnöklő főispán a közgyűlést megnyitván, mintán az általa és V a r j a s s y József által tett s tennebb méltatott indítványok elfogadtattak, következett a napirend.

A polgármester lapunkban is közölt márczius havi jelentése tudomásul vétetett.

A pénzügyminiszter leirata, melylyel a fogyasztási adó általános összeg megállapítási módozatát változatlanul fenntartja, tudomásul vétetett.

A millénniumi országos bizottság elnökének felhívására a millénnium megünneplésének előkészítésére egy bizottság küldetett ki, melyről hirovatunkban tudósítunk.

Zemplénmegyének az 1885. évi XV. t.-cz. 8-ik és erre vonatkozó §§-ainak megváltoztatása iránt a kormányhoz intézett felirata partoltatik.

A megüresedett rendőrfogalmazói állásra kiirt pályázat meddősége folytán újra kiirtatik s az állás betöltéséig egy napidíjas alkalmaztatik.

A III-ik kerületben megüresedett törvényhatósági tagsági hely betöltésére a választás április 30-ára kitűzetett s választási elnökül R e m e t e y Fülöp Károly, helyettesül pedig S z o n t á g Gyula küldettek ki.

L u x Mór volt világitási vállalkozó felbebezése, melylyel a rearótt 5 frt birság engedését kéri, elutasított.

A polgármester múlt évi jelentése, mely a bizottsági tagoknak megküldetett, tudomásul szolgált.

Hasonlóan tudomásul vették a város múlt évi számadásait, melyet már kimerítően tárgyaltunk.

A belügyminiszter intézvénye a partörök, vámszedők és helypénzszedők fizetésének szabályozása tárgyában tudomásul vétetett.

Hasonlóan tudomásul vétetett a belügyminiszter azon intézvénye is, hogy az adófelosztás bizottság elnökévé N a c h t n e b e l Ödönt, helyettesévé pedig D á n i e l Gergelyt nevezte ki.

A város pénzei a tanács javaslatához képest névszerinti szavazás után 5 egyenlő részben helyeztetnek el 5 pénzintézetnél.

A vágóhidi igazgató, gépész és két általánosan alkalmazott munkás felvétettek a nyugdíjketekbe.

M e s t e r Máttyás hivatalos egészségügyi állapotát nyugdíjazás előtt az orvosi bizottság megvizsgálja.

T e d e s c h y Viktornak a folyó évi városi számadások megvizsgálására számvizsgálóul történt megválasztása helyeslőleg tudomásul vétetett.

A z a r a d i i p a r é s n é p b a n k é s K i s s István új épületeinek 12 évi községi adómentessége engedélyeztetett.

A február havában kivetett adók elő- és leírására vonatkozó jelentés tudomásul szolgált.

A kisköruti üres telkek eladására H i r s c h m a n n Vilmos ajánlatának fenntartásával új árverés lesz.

B o n d á r Lajos földhasznóbérlete hat évre meghosszabbított.

A színházépületben lévő erkélyes lakás L e s z k a y Andrásnak 500 frtért, a Szabadságtér és Vörösmarty-utcai üzlethelyiség pedig M o s k o v i t s Izidornak, vagy G e n c s i Kálmán és társainak 1450 frt évi bérért kiadatott.

A tisztli ügyészségnek G r ü n z w e i g Adolffal lakásbérletre, V i r á g o s István-nál földhasznóbérletre, W o l l á k Józseffel laktanyai ácsmunkákra és B a r t h e l Jó-

T Á R C Z A .

— Április 13. —

Egy abba maradt karrier.

A „Revue des deux mondes“ szerkesztője ndvarias levlben figyelmeztet arra, hogy a művelt nyugat kíváncsi várakozással függeszti rám szeméit s tudni kívánja, mi volt az a váratlan körülmény, mely miatt a Bácskában megkezdett jogi pályámat abbahagytam; azt a pályát, mely a legszebb reményekkel biztatott s mely egykor talán az igazságügyi barszonszéknél érhetett volna véget.

Azt felelhetném a művelt nyugotnak, amit Hátrányos Gergely bogaras-fuczi toronyór mond összegyűjtetlen memorairejainak utolsó kötetében: „... Hogy mért nem maradtam utcásapró? Eh, meguntam az emberiség szeméjét seperi; a föld perából ellenállhatlanul vonzott valami a magasba, hol közelebb vagyunk az éghez s nem kell kitérni minden hetyke kocsinak“...

Mondom, ezt felelhetném, ha én is toronyór lettem volna s ha az én életemben is ideális költői motívumok adták volna meg a meglepő fordulatot. De nem úgy volt. Az egésznek oka egyszerűen az volt, hogy a princípálisom négy hónapon át elsején min-

dig elutazott hazulról avval a világos tendenciával, hogy a fizetésemet ne kelljen kiadnia. Végre aztán szóba hoztam a dolgot s meglehet, hogy kissé talán erőyes hangon is kértem a pénzemet, talán tegeztem is közben a főnökömet, de azt nem érdemeltem, hogy boxerrel a kezében azt mondja nekem:

— Ne feledd el, te hatszoros rablőgyilkos, hogy diplomás ügyvéddel van dolgod.

En erre egész hidegvérűen feleltem:

— Oh te pokolra való nyuzó, neked diplomád van? Lágyabb fejű embernek hazudj ilyeat, nem nekem.

Főnököm erre bement szobájába, egy ideig babrált, aztán csakugyan előadta a diplomáját. A világosság elé tartván a diplomát, meggyőződtem arról, hogy nincs rajta vakarás, miért is kijelentettem, hogy ámbár az oklevelet nem tartom hamisnak, de az, aki főnökömet a vizgán áteresztette, megérdemelné, hogy örökös kényszermunkára ítéljék.

Gazdam erre megveregette a vállamat, de úgy, hogy a vállcsontjaim ropogása kihallatszott az utcára s azt mondá:

— Lássuk most gazember a te diplomád.

Avval karon fogott s jönni akart a lakosomra. Sikertült utközben megszöknöm előle, evvel azonban sorsomat el nem kerülhettem.

Másnap reggel főnököm két zsandárral állított be szobámba s felkutatót minden írásfelét. Nem lehet mondani, hogy fáradságuk hiabavaló volt, mert megtalálták a hivatalos lapnak azt a számát, melyben a nagybátyám a téli kabátja miatt országosan köröztetett; találtak egy jegyzéket arról, hogy szülővárosomban kik a leggazdagabb emberek s hol vannak a legrosszabb kapuzarak, továbbá lelték egy csomó csempészett szüzdohányt és mintegy 100 fenyegető levelet, a melyekben az általam elvert emberek, s becsepott hitelezők adtak 24 órát a hátralévő életre vagy az adósság kifizetésére.

Mindez azalatt történt, míg én aludtam s boldog mosolylyal ajkamon erdei tündérekről álmodtam, midőn egyszerre valaki teljes erejéből kezdte ránczigálni a hajamat.

— Ki az a barom? — riadtam fel fél álmosan és egész dühösen.

— Én — felelte főnököm — s csak azt akarom mondani, hogy be is zárattatnálak, de nem teszem, hanem be ne merd tenni a lábadat az irodámba.

Ily körülmények közt iszonyuan elbusultam magam. Nagyön szívemre vettem a dolgot s kezdtem a korcsnába járogatni. A korcsmáros ismert s midőn az első napon bi-

zseffel laktanya üvegesmunkákra nézve megkötött szerződéseit jóváhagyattak.

Dániel Endre földhaszonbérlete Lacán Istvánra átruházott.

Aradváros és a pénzügyigazgatóság között a városi regale megváltására kötött szerződés belügyminiszteri jóváhagyása tudomásul vétetett.

A Kossuth-utcai laktanyánál lévő régi raktár tárgyában beadott jogügyi bizottsági vélemény és az ugyanoda szállított vasgerendáknál felmerült tulkiadást tárgyzó tanácsi jelentés tudomásul vétettek.

Az aradi ipartestület kérvényét a városi háztartásban teljesített házilag munkálkodás beszüntetése tárgyában a tanács elutasítani kéri, mert a város, mint erkölcsi testület nem tartozik iparigazolványt beszerezni.

Nikolits Péter azért pártolja a kérvényt, mert a segéd munkásoknak sincsen iparjoguk.

Salacz Gyula polgármester kijelenti, hogy csak azon munkák készíttetnek el házilag, amelyek árlejtés útján ki nem adhatók. A segéd munkásoknak nem kell iparjog, csak képesítés, az pedig van.

E. Illés László a polgármester nézetét helyesli, de azt kívánja, hogy a segéd munkás lépjen be az ipartestületbe.

Salacz Gyula nem bánja. Megmagyarázza, hogy milyen aprólékos munkákat készített a város házilag.

Ezután Heeger Ernő, E. Illés és Salacz Gyula ismételt felszólalása után a közgyűlés nagy többsége a tanács javaslatát a polgármester módosításával fogadta el.

Az utépitési alap 1891. és 1892. évi zár számadatai jóváhagyatván, a kereskedelmi miniszterhez felterjesztettek.

Korom György kérvényére a két róm. kath. kántori állás és fizetés egy képesített segéd kántor tartásának kötelezettsége mellett egyesítettett.

A nagyköri Szolenghy-féle telekre a tulajdonos kára és veszélyére új árverés lesz.

Ludrovai Tóth István almérnöknek 560 frt, Gruber Gyula mezőbíróknak 200 frt évi nyugdíj, néh. Lengyel György kántor özvegyének pedig 100 frt halálzási negyed és 240 frt évi kegydíj szavaztatott meg.

A penztárvizsgálati jegyzőkönyv tudomásul vétetett.

Egy Aradon felállítandó községi közigazgatási tanfolyam érdekében felterjesztés intéztek a belügyminiszterhez.

A gazdasági szék véleménye alapján a Putarity Gábor bérletén átvonuló érmeder bérösszege 6 frtban megállapítottat, a régi csordahajtó-ut megnyitása elhatározottat, a f. é. kövezési anyagok beszerzésére előterjesztett tanácsi javaslat és a kövezési csatornázási munkálatokra kidolgozott kiviteli tervek jóváhagyottak.

Ezután elnöklő főispán a jegyzőkönyv hitelesítésére Posgay Lajos, Bauer Gyulát, Müller Gyulát, Klein Ignácot és Prodánovits Dömét küldvén ki, a közgyűlést berekesztette.

Ülés vége háromnegyed 6 órakor.

Merénylet a hercegprimás ellen.

— Ujabb részletek. —

A hercegprimás, a mily nemes nyugalommal fogadta a mellére emelt kést, épp oly nemes egyszerűséggel fogadja most a szeretet nyilatkozatait, s gondja első sorban hőselkü megmentője — és a nyomorult merénylet szerencsétlen családja sorsa felé fordul. Egyik első teendője az volt, hogy a merénylet felelőseinek életéig a 15 forint havi kegydíjat, szabad lakást és fülletményt biztosított.

A részvét a magát föláldozó titkár irányában nagy és általános.

A hercegprimás annyira jól érzi magát, hogy tegnap sétakocsizást is tett.

Ekkor történt a következő incidens:

A primás parádés kocsisa, egy tösgyökérés, huszárvérű legény, nagyon szeretett volna örömének valami módon kifejezést adni. De sehogyszem juthatott hozzá. Végre neki-bátorodott s cifra parádés kalapját megemelve várta, hogy mikor szabad már szóhoz jutnia.

A hercegprimás, aki cselédjeivel mindig olyan humanusan bánik, hogy valamennyi tűzbe-vizbe menne érte, bátorító mosolyal nézett parádés kocsisára, aki a környezet általános ámulatára ilyenformán cirkalmazta ki a szíve érzelmeit:

— Amilyen igaz, hogy jó kézben van ami kegyelmes urunk drágalatos élete, mert az isten kezében van, olyan igazságos volna, ha kegyelmes urunk ezt a gaz gyilkost Esztergomban volna szíves felakasztatni, mert ott nagyon ismerik őtet.

A primás szomorúan mosolygott s a daliás parádés kocsis hetykén ugrott föl a bakra.

Visszatérve a sétáról, a primás észrevette, hogy a palota előtt egy öreg koldus áll.

A primás néhány forintot küldött a portással az öregnek és megüzente neki:

— Imádkozzék Medárdért!

Időjárás.

Légnomás: reggel 7 órakor 761.6 mm., délután 2 órakor 759.5 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 5.8, délután 2 órakor C° + 17.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 2, délután 2 órakor N. 5. Felhőzet: reggel derült, délután felborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Április 13. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Száraz.

HIREK.

Április 13. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Hermengild. — Protestáns naptár: Hermengild. — Görög-keleti

zal-nasan kértem, hogy várjon holnapig a két liter bor árával, készségesen monda:

— Oh doktor ur, várok én szívesen három hónapig is.

A korcsmában különösen egy kefekötővel léptem jó viszonyba. A kefekötő henczegett, mint egy ügyvédjelölt, én pedig ittam, mint egy kefekötő. A kefekötő bámult engemet s én bámultam a kefekötőt.

De nemcsak a kefekötőt bámultam, hanem a potya ebédekét is, melyeket nála ettem és leányát, a család ismét: a bájos Katiczát, aki hajadon és virtuóz volt a saroló keszűzet terén.

Igy történt, hogy egy szép tavaszi éjszakan, úgy hajnali két és hat óra közt, midőn a kefekötővel alaposan kihenczeztük és leittuk magunkat, elérzékenyülten mondam:

— Kefekötő! Hajlandó volnék mézallianszot kötni kefekaticzáddal.

A kefekötő keblemre borult s fiának nevezett s boldogan motyogá:

— Ez életem legszebb hajnala.

A többit már röviden el lehet mondani. Katicza kimondta a boldogító igent s egy hónap múlva megesküdtem vele. Apját leütötte a hajókötél, anyja mosónő volt, éjszakai munkában meghült, meghalt.

Ezért nekem kellett az üzletet átvenni.

Nem haboztam, mert napról-napra tapasztaltam, hogy tehetségem van a kefekötéshez.

A korcsmában, mikor versenyt ittam a kundschafftajmmal, elismerőleg mondták:

— Ugy iszik, mint egy kefekötő.

Shá ugyanott anzárolásaim közepette valami olyast mondtam, a mit a legbárgyubb sem hitt el, csendesen jegyezték meg:

— Hazudik, mint egy kefekötő.

Kihasználak azt a gyöngémet is, hogy reggel felé a korcsmai asztalnál elaludtam. Ilyenkor mozsár ágyukat sütögtettek el a fülem mellett s cserépkantákat törtek össze a fejem a nélkül, hogy azzal kizavarhattak volna nyugalamból. Nem is késtem mondani:

— Ugy alszik, mint egy kefekötő.

De ha az egész világ elismerte is bennem a kefekötői talentumot, nóm gyakran mondogatta az én sárkefémre:

— Lumpolni már úgy tudsz, mint egy kefekötő, de sárkeféid olyanok, mintha egy jogtudor csinálta volna.

Ez a „jogtudor“ szó mindég elkomorít s mig kezeimből kiejtem a legujabban elrontott sárkefét, arra a félbehagyott karrierre gondolok, mely a legszebb reményekkel biztatott s mely egykor talán az igazságügyi bársonyszéknél érhető volt a véget.

Leander.

naptár (április 1.): Márk — A nap két 5 óra 17 perczkor, nyugszik 6 óra 45 perczkor.

Szabadságharczi ereklyék orsz. múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva mindennap délelőtt 9—12 és délután 2—4 óráig.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Április 13. A Bettleheim-Spitka-ügy végtárgyalása a törvényszéknél délelőtt 9 órakor.

Április 15. Az aradi közgyűlési kamara ülése.

Április 15. Az aradi waggon- és gépgyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Április 16. Román zsinat Aradon.

Április 16. Materna Amália hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Április 16. Az aradi első takarékpénztár rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Április 23. Az aradi önkéntes tűzoltókar közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Április 27. Aradmegye köztörvényhatósági bizottságának évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Segélyezzük a leégetteket!

Berzova község derék körjegyzője, Pasevitz Géza, felhívást intézett a község lakosságához, hogy a r-pécskai tüzkárosultak segélyezésére járuljanak adományaukkal. A felhívásnak elég szép eredménye lett, mit a következő, hozzánk beküldött gyűjtőív mutat:

Pasevitz Géza	2 frt — kr.
Seidner Bernát	5 frt — kr.
Argyelán Gyorgye	— frt 50 kr.
Wolheim Lipót	3 frt — kr.
Baltján József	— frt 40 kr.
Sándor Juon	— frt 40 kr.
Matyé Koszta	— frt 50 kr.
Regéczy	1 frt — kr.
Margea Tivadar	1 frt — kr.
Riglay Frigyes	— frt 50 kr.
Lőw Mihály dr	2 frt — kr.

Összesen 16 frt 30 kr.

Az ó-pécskai tüzkárosultak javára újban a következő adományok folytak be az alsipáni hivatalhoz:

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár	100 frt — kr.
Hirschl Zsigmond aradi lakos	2 frt — kr.
Az Arad és Vidéke gyűjtése	18 frt 50 kr.
Konopy K. odvosi birtokos	20 frt — kr.

Összesen 140 frt 50 kr.

Ehez a már előbb kimutatott 464 frt 50 kr.

Mindössze 605 frt — kr.

— Személyi hírek. Edvi Illés Károly budapesti ügyvéd, a kiváló jogtudós, tegnap Aradra érkezett.

— A hivatalos lapból. A király Káil Antal zombori törvényszéki jegyzőt a gölnicbányai járásbíróvához albiróvá nevezte ki.

— Arad a hercegprimáshoz. Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának tegnapi közgyűlésén a napirend előtt szót emelt Varsary József bizottsági tag s utalva a Magyarország bitoros hercegprimása, Varsary Kolos ellen intézett gyilkos merényletre s az annak meghiusulása nyomán keletkezett őszinte öröme, indítványozta, hogy a város törvényhatósága Varsary Kolos hercegprimáshoz üdvözlő feliratot küldjön, a melyben szerencsés megmenekülése fölötti őszinte örömközlését adás-kifejezés. A közgyűlés az indítványt egyhangu helyesléssel fogadta el. Az üdvözlő iratot Institoris Kálmán városi főjegyző szerkeszti.

— A gyalogsági főfelügyelő, König báró, mint értesítünk, a napokban Aradra érkezik, hogy az itteni közöshadseregbeli katonaság felett szemlét tartson. König br. jelenleg Szegeden végzi a szemlét.

— Edelsheim-Gyulay báróról érdekes visszaemlékezéseket közöl egyik bécsi lapban Scheiber Klára asszony, az ismert német tragika, a ki tavaly ismerkedett meg a tábornokkal, egyik fűrdőhelyen. Az asszonyok egy ízben megkérdezték Edelsheim-Gyulait, hogy ismer-e a félelem érzetét. Persze, hogy ismerem, mondta Edelsheim. Háboruban sohasem féltém, de hadnagy koromban egyszer fogadásból éjjeli 11 órától 1 óráig egy nyitott sírban feküdtem; akkor nagyon kellemetlen érzés fogott el. A huszárairól azt

mondta Edelsheim-Gyulai: „Sohasem kell őket tüzelni, inkább vissza kell őket tartani!“ A tábornok elmondta, hogy a halószekrényén mindig revolver fekszik és hogy lelőne mindenkit, a ki kérietlenül belépne hozzá. A komornyikja, a ki egyzben kopogtatás nélkül nyitott reá, csak kevés híján menekült meg a haláltól. Az örökké jókedvű Wildbrandt-Baudius asszony, mikor ezt hallotta, tréfásan mondta Edelsheimnek: „Kezgyelmes uram, önnél akkor nem lehet kalandot keresni“. Schreiber Klára asszony végül megjegyzi, hogy az orvosok téli Olaszországba akarták küldeni, de ő hallani sem akart erről, mert sehol sem érezte magát jól, csak Budapesten.

— **Április 15.** Figyelmeztetjük a szabadelvű párthoz tartozó adófizető polgártársainkat, hogy az 1892-ik évről maradt adóhátralékaikat április 15-ig igyekezzenek befizetni, mert ha ezt elmulasztják, az orsz. képviselőválasztók 1894-dik évre érvényes névsorába nem lesznek fölvehetőek és így választói jogukat nem gyakorolhatják.

— **A Gyulák évenapja.** Az emberiség azon tagja, akiket a fönti névhez juttatott a keresztység, tegnap nem olyan közönséges napra viradtak, mint egyébkor. A Gyulákra fényesebben sütött a nap, illatosabb volt a tavaszi lég és jobb ízű az étel is — már legalább ok úgy képzelték, Es úgy is dukál. Mert a kalendárium tegnap az összes Gyulák nevenapját hirdette, akiket jókívánsággal, áldással árasztottak el barátaik, ismerőseik. A népszerű, régi magyaros névnek Aradon is sok viselője van, akik tegnap vidáman sütkéreztek a névnap dicsőségében. A szokásban volt testületi tisztelgések ugyan elmaradtak városunk és megyénk előkelő hivatalos viselő Gyuláinál, de ezért a tisztviselők mindegyike szívéből kívánt „számos boldog névnapot és friss egészséget“ Salacz Gyula kir. tanácsos, városunk köztisztviselők örvendő polgármestere, Szathmáry Gyula megyénk érdemdus alispánja és Ortutay Gyula, általában szerettett központi főszolgabírónak. A polgármesternél árvaszék testületig tisztelget. A dii minorum gentium és vigan ünnepelték a napot.

— **A millenniumi Aradon.** Amillenniumi kiállítás országos bizottsága elnökének felhívása folytán Aradváros törvényhatósága már megkezdte az akcióit. Tegnap közgyűléséből ugyanis kiküldött egy bizottságot, hogy tegyen javaslatot arra nézve, miként ünnepelje meg Arad a magyar állam ezredéves fennállását s miként vegyen részt a millenniumi kiállításán. A bizottságba Salacz Gyula elnöke alatt Institoris Kálmán, Sároli Domokos, Parócz István, Csiky Károly, Varjassy Lajos, Avarffy Ferencz, Bing Vilmos, Boros Vida, E. Illés László, Heeger Ernő, Kristyórány János, Péterffy Antal, Rozsnyay Mátyás, Tedeschy Viktor, Sallay Béla dr, Steinhart Mór dr, Szontag Gyula és Szöllössy Károly küldtek ki. A bizottság tanácskozásait már legközelebb megkezdte.

— **Jóváhagyott fizetésemelés.** A belügyminiszter jóváhagyta Aradváros közgyűlésének azt a határozatát, melylyel a partörök, vámszedők és helypénzszedők fizetését tíz százalékkal felemelte.

— **Választás a harmadik kerületben.** Aradváros közgyűlése a Kriván János mandátumának megsemmisítése folytán megürült városi törvényhatósági bizottsági tagsági hely betöltésére a pótválasztást április hó 30-ára tűzte ki. Választási elnök Remetey Fülöp Károly, helyettes elnök Szontag Gyula lesznek. A szavazás a Kapa-utcai iskolában történik.

— **Aradváros közegészségügye** márczius hó folyamán Posgay Lajos dr. tiszti főorvos jelentése szerint a következő volt: Közegészségi viszonyaink, az előző havinhoz hasonlóan, kiélégitőbben alakultak. Az összes halálozás még 4 esettel csökkent a városi ujszülötték száma a városi illetőségűek halálozási számát 31-gyel meghaladta. Tulnyomólag a hurutos és a gümökóros tüdőba-

jok jelentkeztek. A heveny fertőző betegségek közül a kanyaró járvány, melynek 489 esete 14 halálozással volt bejelentve, e hóban megszűnt. A diftéritisz 21 esettel jött elő s 8 esetben végződött halálozással. A croup 3-szor, a vörheny 6, a bárányhimlő, tifusz s a vérhas két-két esettel van bejegyezve. Trachomával felvételt 3 új betegség, gyógyult 1, a hó végén kezelés alatt állott 10, közülök idegen 5. Elhalt összesen 125 egyén, ezek közül 76 fi-, 49 nőnemű, idegen 15, városi illetőségű 110. A városi lakosságból elhalt a belvárosban 33, Peryávában 26, Sarkad 8, Ujtelep 3, Gáj 14, Sága 11, Polturában 1. A kórházban 14. Nevezetesebb halálok: veleszületett gyengeség 7, rángás 5, tüdővész és aszkór 41, hörgűdölőb 15, agybag 9, szivbag 8, torokgyik 2, diftéritisz 8, vörheny 2, bélhurut 9, veselob 1, ráksenyv 4, végegyengülés 6, stb. Baleset 1. Halvaszületett 15. Az összes elhaltak közül orvosoltatott 112. A halálozás évi aránya (a polgári népességhez) 30.3 pro mille. Korra nézve elhunyt a városi lakosságból 1 évig 32, 2-5 évig 18, 6-10 évig 7, 11-20 évig 2, 21-30 évig 7, 31-40 évig 6, 41-50 évig 10, 61-60 évig 5, 61-70 évig 10, 71-80 évig 5, 80 év felett 8. Élve született az anyakönyvi kivonatok szerint 163 (egygyel kevesebb mint februárban), ezek közül 81 fi-, 72 nőnemű, félrvénytelen 16, iker 1 pár, szomszéd községbeli illetőségű 12. A városi születések évi aránya (a polgári népességhez) 38.8 pro mille. Házast 12 pár. Orvosrendőri hullaszemle tartatott 4 esetben. Orvosrendőrileg vizsgáltatott 164 letartóztatott egyén. Halálos vasuti elgázolás előjött egy, öngyilkossági kísérlet 2. A dajkált kisdetek létszáma maradt márczius 31-én 202.

— **Tavaszdik.** Nem esik jól a szobában maradni. Ez a helyzet legmegbízhatóbb szignatúra. Akiben csak valamennyi vér lüktet, pezsg, szóvik, menekül a négy fal közül, melynek megunt téli doha ilyenkor már szint elfojtogatja az egészséges libegésű tüdőt. Akit pedig munkája naphosszant az íróasztal mellett görnyeszt, legalább ablakot nyit a tavasz elé. Hadd folydogáljon befelé széles meleg hullámaival az az édes aranyfolyam, melynek neve verőfény. Április, a természet legszeszélyesebb alkotása, a hideg és szél után most már oly pompásan viselkedik, hogy igazán azt kell gondolnunk, tisztára rágalmazták ellenségeit. Mert az úgy van mindenütt, mint az emberek közt. Rözsanyító május, széke július, bágyatag szeptember, (akit mindig kisasszonyformába öltöztet minden jóra való, okos kalendárium) valamennyi rendelkezik seregnyi imádó lovaggal. Szegény áprilisanak csak boldondja akad. Ambátor hiszen az asszonyi hódító tudományának is ez a non plus ultrája. Ez a verbizsergető kora tavasz nemcsak az ébredő fák, hanem a zsenge szívek rügyeit is fakasztja; mely természeti törvénynek fogva igen sok szerelmi regény első fejezete mostanság indul meg.

— **Érdemkeresztés nyerges-segéd.** A király La m p m a n n György, budapesti nyergessegédnek az ipar terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **A közgyűlés részvéte.** Aradváros tegnap közgyűlésén Fábian László főispán melegen emlékezett meg ifj. gyoroki Andrényni Károly törvényhatósági bizottsági tag elhunytáról. A közgyűlés jegyzőkönyvileg fogja részvétét kifejezni az elhunyt derék polgárt gyászoló családnál.

— **Megüresedett állások.** Aradvárosánál egy almérnöki s egy rendőrtogalmazói állás van üresedésben. Előbbi 1400 frt, utóbbi 960 frt évi fizetéssel és nyugdíjjogosultsággal van egybekötve. A kellőleg felszerelt folyamodványok Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármesterhez nyújtandók be.

— **Községi közigazgatási tanfolyam Aradon.** A belügyminiszter az ország nagyobb vidéki városaiban községi közigazgatási tanfolyamok létesítését vette terembe. Arad törvényhatósága most a tanfolyamnak városunkban is leendő felállítását tárgyában felterjesztést intéz a belügyminiszterhez. A felterjesztésben a felállítandó tanfolyam részére szükséges tantermet s annak fűtését és világítását ingyen ajánlja fel a város. Ohajtandó, hogy a város áldozatkészége illetékes helyen kellő méltánylásra találjon.

— **Pályázat tanári állásra.** Mint a hivatalos lapban olvassuk, a r a d i kir. kath. főgymnáziumnál betöltendő és az 1893-94-ik tanév kezdetén elfogialandó tanári állásra pályázat van hirdetve. Ha rendes tanár nevezetik ki, szabályszerű fizetés, szálláspénz, ötödéves pótlék és nyugdíjjogosultság, helyettes tanár kinevezése esetén pedig 800 frt évi illetmény van egybekötve az állással.

— **Harcászati kutyák.** A németor-zági hadseregnél, valamint az orosz és francziáknál is rég alkalmaznak már kutyákat hadi szolgálattételre. Ezek a kutyák különösen háboru idején, ha arra kellőleg be vannak oktatva, nagy szolgálattételre tesznek az ellenség előtt. A harcászati kutyákat az előőrsökök szották leginkább alkalmazni, hol ezek éles látásuk és szimatjuk folytán az ellenséget távolról megérzik, ha az bokrok vagy erdőségektől fődötten lappangva közeledik. A kutyákat már oktatások alkalmával reá szoktatják az idegen harcosok jelmezével festett figurák iránti ellenséges érzelmekre. De ezen kívül küldöncz szolgálattétel is teljesíttetik a kutyákkal. Minthogy a mi közöshadseregünk céljaira az ilyen kutyákat már oktatják, a hadügyminiszterium rendelete folytán a VI-ik hadtestnél is szétosztották azon kutyákat, melyek a muszka-szapot nem igen szeretik. A 61,29, 43, 83, 33, (a r a d i), és 46, gyalogrezdek is kaptak a derék állatokból. Most a VII-ik hadtestparancsnoksága arra kéri az illető törvényhatóságokat (Temes, Torontál és Krassó-Szörény megyét, Arad Szeged és Temesvár városokat), hogy ezeknek a kutyáknak az adófizetés alól való felmentését rendelje el.

— **Élet és halál.** Aradváros területén az elmúlt héten született 33 csecsemő, kik közül 13 fi-, 20 leánygyermek. Elhunyt a város lakosságából 36 egyén: 18 fi- és ugyanannyi nőnemű. A születések évi arányszáma 39.1, a halálozások 41.2 pro mille.

— **Szerencsétlenség történt** tegnap az András-téren. Műllér János glogovácsi illetőségű szolgát egy kocsit elütötte és súlyosan megsebesítette. A baleset színhelyén Ötvös Dániel dr. kerületi orvos jelent meg és nyújtott segélyt.

— **Embortelen mester.** Egy aradi iparos tegnap egy faanyagokkal terhelt kocsi huzatott 13 éves tanoncával. A fiu a tuiságot s herrel a Széchenyi-utca előtt megakadt s nem birt tovább menni. Egy a Weyer-kávéházban ülő társaság pénzt gyűjtött s egy felfogadott hordárral huzatta haza a szekeret. Az embortelen mester a rendőrség elé kerül.

— **Sikkasztás.** A sikkasztás ördöge mind jobban elharapódzik az alsó néposztályban is. Koron István aradi cipészsegéd a gazdájától, Bayer Sándor cipésztől 70 frt értékű bőrt elsikkasztott, zálogba csapta s az árával megszökött. A jó madarat országszerte keresik.

— **Szívós élet.** Engel Benő szökött katonára, az ismert talpasi ezüstszabó, kiről megirtuk annak idején, hogy öngyilkossági kísérletet követett el s súlyos sebei folytán felgyógyulásához nem fűztek reményt, csodatagosképen már annyira jobban van, hogy nemsokára el is hagyja a kórházat.

— **Köszönetnyilvánítások.** Néha ifj. gyoroki Andrényni Károly ravatalára szánt koszorukat Koronay Károly 15 frttal, az „Arad megyei társaság“ pedig 20 frttal váltották meg az aradvárosi árvaházaiapra.

— **Katonazene.** A Wittman-n-féle sör-csarnokban, melyet most tudvalevőleg Linder József vett át, ma este a házi zene zenekara tart hangversenyt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az aradi polgári takarékpénztár az aradi hadász-egyletnek 10 frtot, azaz tíz forintot adományozott, ezen nagylelkű adományért az egylet nevében köszönetet mond az elnökség.

— **Hő- és légmérés, időjárás.** Aradváros főorvosának jelentése szerint az elmúlt márczius hóban a hőmérő legmagasabb állása C^o+19.0 márcs. 30 d. u., legalantabb állása C^o-7.4 márczius 10. éjjel jegyeztetett. A légsulymérő állása 770.5 mm. legmagasabb és 752.2 mm. legalantabb pont között ingadozott. Az időjárás enyhült, de éjjeli fagyok gyakoriak voltak, többször heves szelek s mennyiségileg csekély csapadék következtek. Kisse esett 6 nap. Kisse havazott 6 nap. Csepegett négyyszer. Fagy jelentkezett 16 nap. Az összes csapadék magassága 30 mm., hócsapadék 8 mm.

Uralgó szélirány volt a nyugoti, észak-nyugoti változásokkal.

— **Sorsoiásnap.** A 3°-os szerb 100 frankos sorajegyek húzása holnap, pénteken lesz.

— **Pályázatok.** A karánsebesi kir. tvszéknél telekkönyvvezetői állásra 2 hét alatt; a kassai kir. tszéknél bírói állásra 2 hét alatt; a battonyai kir. járásbírósnál bírói végrehajtói állásra 2 hét alatt; a rohani (Nyitram.) III. oszt. postahivatalnál postamesteri állomásra április 15-ig, a nagybecskereki kir. tszéknél jegyzői állásra két hét alatt; a szolnoki kir. tszéknél aljegyzői állásra 2 hét alatt a balassagyarmati kir. tszéknél aljegyzői állásra két hét alatt.

— **Apró hírek** — A l m á s o n a difteritisz egy esettel fellépett. A szükséges óvintézkedéseket megtették. — **Debreczenben** Orbán József 41 éves hentesmester buskomorságában felakasztotta magát. — **A székesi** bíró házába ismeretlen tettesek behatoltak s onnét nagymennyiségű ékszert és néhány száz forintot elraboltak. — **Temes-Bettyin** határában néhány nap óta farkasok garázdálkodnak s már eddig is sok kárt okoztak a jubnyájokban.

— **x— Kikelet.** A főváros nyilvános terei ismét ünneplőt öltöttek, még pedig ezuttal újszerűt. A minden tekintetben haladás embere, Ilsemann főkertész e tavaszon jáczint és tulipánokkal ültette be az Erzsébet tér és a többi terek virágrondelláit és a hagymásnövények most készülnek fejteni megragadó szinompájára virányukat, mely virány csakugyan dicső mestereit, úgy a főkertészt, valamint a Mauthner magkereskedő czéget, e szép virágu hagymák szállítóját. A csoportokat hatalmas kerektekként gyönyörű bársonyszerű üde-zöld pázsit övezi, melynek magvat, valamint eddig 15 éven át, úgy ez évben szintén a hírneves Mauthner Odön czég szállította, mely czég ez irányban is utólérhetlent nyújt.

Gyászrovat.

Ifj. gyoroki Andriényi Károly temetése.

Tegnap temették el az egész város meleg részére kíséretében Arad egyik köztisztviselőben, közbecsülésben állott nagykereskedőjét, ifj. gyoroki Andriényi Károlyt, kit munkás életének delén ragadott magával a sors kélrelhetlen keze.

A halott feketével bevont teremben, díszes érczkoporsóban nyugodott, melyre csak a nehéz menyezetről lecsüngő lámpa vetett halvány világosságot. Az ajtóknál, s a nehéz szőnyegekkel bevont lépcsőzeten diszbe öltözött szolgálók állottak, kezükben alabárdal, fáklyákkal.

A temetési szertartás délután 3 órakor vette kezdetét, mikor is a koporsót a gyászba vont udvaron helyezték el a felállított díszes menyezetről alá a szomorú funkciót Jánosy Demjén dr minorita rendfőnök végezte fényes segédlettel. A koporsó körül állott a megboldogultnak rokonsága, a mélyen sujtott Andriényi, Heinrich, Vásárhelyi, Szontagh és Schäffler-családok, kiket váratlanul ért a nagy csapás.

A részvételben osztozott — mondhatjuk — Aradvárosnak egész közönsége, mert néhai ifj. Andriényi Károly rokonszenves egyénisége mindenkit meg tudott nyerni.

Ott voltak a temetésen: Fábrián László főispán, Szathmáry Gyula alispán, Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester, Ormós Péter, Vásárhelyi Béla, Dálnoki Nagy Lajos megyei főjegyző, Ortuay Gyula főszolgabíró, Institóris Kálmán, Lukácsy Miklós, Bánhidya Antal br., Bittó Imre, Nikodém János, Pekár Károly, Virágh Lajos főmérnök, Kovács János nyug. törv. bíró, Sarlot Domokos főkapitány, Dániel László megyei főpénztárnok, Parecz György kir. ügyész, Institóris István dr, Parecz István tanácsos, Parecz Gyula dr kórházi főorvos, Reicher Károly, Reicher Ferencz, Varjassy Lajos, Dániel Endre, Fischer Miklós, Kugler István járásbíró, Kádás Kálmán aljegyző, Mészáros Tivadar, Vannay Gyula, Bray Lajos, a keresk. akad. igazgatója, Kabdebó Lajos, Schmidt Agoston, Varga Imre tanárok, a kereskedelmi akadémia részéről, a kereskedelmi testület, nemkülönb az ipar-

kamara részéről Grünwald Ferencz elnök vezetése alatt Marschall Lajos dr, Éles Armin, Bing Vilmos. Azonkívül ott voltak: Heeger Ernő, Hidegh Kálmán dr, Tedeschi Viktor, Nahtnébel Odön, Böhm Lajos, Tarjányi Akos, Révész Lajos, Kotsis Lajos. Megjelent városunk kereskedőinek színe-java: Wallfisch Armin, Rügner Vilmos, Wadowszky Gusztáv, Obetkó Kálmán, Ernyei Gyula, Tonesz Ede, Maresch Alajos, Barth Lajos, Dratsay Lajos, Fejér Gyula stb. stb. A megboldogult üzletszemélyzete testületileg vett részt a temetésen, azonkívül koszorút is helyezett a ravatalra.

Az utcát és a halottas ház udvarát valószággal elárasztotta a díszes hölgyközönség, s a minoriták templomáig mást sem lehetett látni, mint embert ember hátán.

A ravatalon elhelyezett díszes koszorukat külön kocsira tették, s úgy vitték a családi sírboltba. Részvételük jeléül számosan küldtek koszorukat felirat nélkül, így Parecz Gyula dr kórházi főorvos, Parecz István városi tanácsos, és még többen. A szalaggal ellátott csokrokon a következő feliratok voltak:

Kedves Károly bácsinak — Vilma és Virgil (fehér.)

Tiszteletük jeléül — Ringeisen nővérek (világos lilaszin.)

Mély tisztelete jeléül — dr Schwarcz Jenő (fehér.)

Rokoni szeretetük jeléül — a Vásárhelyi-család (sötét lilaszin.)

Tisztelete jeléül — Baross Feri (sötétzöld.)

Legjobb barátjának — Neumann Ede (bordeaux-vörös.)

Felejthetetlen fiának — Az atyja (fekete.)

Szeretett bátyjának — Lajos (fehérek.)

Szeretett sógor és nagybátyjának — Az Andriényi Kálmán-család (lilaszin.)

A szeretett rokonnak — A Szontagh-család (sötétlilaszin.)

Igaz részvételük jeléül — Mészáros Tivadar és neje (halvány lilaszin.)

Tisztelete jeléül — A Weiler-család (szürke)

Felejthetetlen rokonunknak — id. Heinrich Ferencz és családja (tekete.)

Szeretett édes atyjunknak — Hálás gyermekei (fehér.)

Nyugodjál békeében szeretett Károlyunk — A Schäffler-család (fekete.)

Kegyelete jeléül — Az üzletszemélyzete (fehér.)

Hálás kegyelettel örzi emlékedet — Ifj. Heinrich Ferencz (fehér.)

Özv. Csizsárné és családja (fehér.)

Szeretett főnökének — Földényi Mihály és neje (lilaszin.)

A szeretett sógornak — Heinrich Kálmán és neje (halvány kék.)

Isten veled jóbarátom (kék.)

Kezéssel fél négy előtt indult el a menet. Elöl a fáklyavivők s a testületileg kivonult önkéntes tűzoltó-egylet zenekara, utána a hatlovas gyász kocsi, előtte a virágkocsival, utána pedig beláthatatlan hosszú sora a magánfogatoknak. Az utcát tengernyi nép özönlötte el, emelve a részvétet.

A pazar temetést Csutak Károly rendezte.

Ifj. Andriényi Károlyban Aradváros társadalma ügybuzgó munkását, s szeretet alakját vesztette el, kinek emléke sokáig fog azok emlékeiben élni, kik őt ismerték. Nyugodjék békeében!

Lehovits Lipót ismert aradi szabómester, kinek ezelőtt pár évvel a Templom utczában virágzó üzlete volt, tegnap az Atzél Péter utcában hirtelen összeesett és meghalt. A szerencsétlenség színhelyén Eötvös Dániel dr kerületi orvos jelent meg s konstataálta, hogy Lehovitsot szívszélhűdés ölte meg. A megboldogult, törekvő iparos 48 évet élt.

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradvidéki tanítóegylet** orvos-paedagógiai szakosztálya ehó 15-én, pénteken d. u. 5 órakor ülést tart az aradvárosi kereskedelmi akadémia dísztermében. Az ülés tárgyai: A csontképződés

összefüggése a gyermek szellemi fejlődésével. Előadó: Dr. Bácskay Béla. 2. A tanórák czélszerű beosztása a nyári hőségre való tekintettel. Előadó: Roboz József. Az ülésre a tanítóegylet tagjait, és az ügy iránt érdeklődő urakat s tanfőriákat ez uton is tisztelettel meghívja a szakosztály elnöksége.

— **Az ipartestületi betegsegélyző pénztár** a f. évi első negyedévi ügykezelésről (jan.—márcz.) következő kimutatást teszi közzé: I. **A tagokról:** volt álladék jan. 1-jén 3300. Felvételt 445, törültetett 120, maradt márcz. 31-én 3625 tag. II. **A betegokről:** Volt a múlt év végén beteg 23, felvételtet fekvőbeteg 243, járóbeteg 520, tehát kezeltetett összesen 786 beteg. A fekvő betegek közül gyógyult 235, meghalt 12, maradt a negyedév végén ápolás alatt 19. III. **A pénztárrol:** Kifizetett a pénztár táppénzt (betegsegélyt) 982 frt 65 krt, temetési segélyt 230 frt 50 krt. Az összes egynegyedévi bevétel volt 3000 frt 40 kr, az összes kiadás volt 2914 frt 91 kr. A pénztár-álladék márcz. 31-én: pénztári maradvány 1101 frt 08 kr, tartalékalap 396 frt 77 kr, chec-számla biztosítéka 100 frt, összesen 1597 frt 85 kr. Arad, április 10. 1893. Az igazgató ság.

Színház, irodalom és művészet.

— Jókai Mór Regényei képes kiadásban.

Egy magyar nábob 3 fűzet. — E fényes díszszel kiállított vállalat harmadik füzete érkezett most hozzánk. Ezen fűzetben ismét egy színes aquarell képet nyújt a kiadó s emellett két iv szöveget 4 szöveggéppel. E díszkiadást, mely koszos irónk jubileumának egyik legszebb ünnepi emlékét képezi, minden irodalom-és műkedvelőnek melegen ajánljuk. Egy-egy fűzet ára 40 kr. Előfizetést 10—10 fűzetre 4 frttal elfogad a kiadóhivatal (Athenaeum könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferencziek tere 3.) és minden hazai könyvkereskedés. A fűzetek minden könyvkereskedésben egyenként is kaphatók.

— Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből,

melyet nagynevű tudósnk, Beöthy Zsolt szerkeszt, megjelent a II. fűzet, az elsőhöz hasonló fényes kiállításban és gazdag tartalommal. E fűzetben Erdélyi Pál folytatja A pogánykori költészet emlékeiről irt fejtegetéseit, a többi részt pedig Láncozy Gyulának történelmi társulat közgyűlésén felolvasott nagyérdekű tanulmánya foglalja el: A magyarság az Arpádok korában, melyben a szerző az adatok új s beható vizsgálata alapján az eddigiéktől sok tekintetben elütő fel fogásban mutatja be a kor képét. Mind változatosság mind, nyomdai kivitel tekintetében sok dícséret illeti meg az illusztrációkat, melyeknek száma e fűzetben 15. Külön mellékletek: egy Corvin-kódex aranyos-ezüstös bőrkötésének színes mása s a Thuróczi-krónika címkepe, a mint Sz. László megszabadítja az elrablott magyar leányt. A Képes Irodalomtörténet 18—20 fűzetre van tervezve, s fűzetenként előfizetéssel is megszerezhető. Egy-egy fűzet ára 40 kr. Előfizetés 10 fűzetre 4 frttal az Athenaeum könyvkiadó hivatalához Budapest (Ferencziek-tere 3.) czimzendő. A fűzetek minden könyvkereskedésben is kaphatók.

Törvénytörés.

Az aradi kereskedelmibank bukása

— A Bettelheim-Spitzka-féle bünper. —

Az aradi törvénytörés büntető tanácsa mára tüzte ki a végtárgyalást a Bettelheim-Spitzka-féle sikkasztás és magánokirathamítás tárgyában. A szenzáció bünper annak idején, a mikor az aradi kereskedelmi bank felszámolt, óriási szenzációt keltett s részleteiről lázasan beszélt egész Arad, de ma már a részletek jobbára ismeretlenek a közönség előtt.

Nem lesz tehát érdektelen a mai végtárgyalás alkalmából az óriási bünhalmazat részleteinek vázlatos képét nyújtani.

Az aradi kereskedelmi bank vezérttkára Fischl J. Zsigmond megbetegedvén, hivatalában őt nemcsak bekövetkezett haláláig, hanem azon tul is Ausländer József titkárrá történt választásáig Bettelheim Vilmos főkönyvelő helyettesítette.

A mikor Ausländer József állását elfoglalta, akkor tünt ki 8—10 év bünös manipulációja. Szakértők vizsgálták meg a ha-

misan vezetett könyveket s a hiányt 335,000 forintban állapították meg.

A bank részéről bünvádi jelentés tételen, a megindított törvényszéki vizsgálat során pontosan megállapították, hogy 351,125 frt 73 kr az összes hiány, a melyből elsikkasztott pénz 56,741 frt 75 kr. Megállapították, hogy az elsikkasztott összeget Bettelheim és Spitzka Agoston pénztáros kezelték el. A hiány többi részét, mely nemcsak a bank egész alaptőkéjét, hanem a betétekből és idegen váltók leszámítottatásából alkotott magánvagyonot képező forgalmi tőkét is felémésztette, a bűnös kezek mesterséges haszonkimutatásának alapuló dus osztalékok fizetése révén és a leszámított váltók után fizetett kamatok utján tüntették el.

A részvényesek részvényeik teljes értékéig, a betevők pedig jelentékenyen megkárosodtak.

A mai büntető tanács van hivatva az igazságszolgáltatás nevében ítéletet mondani a két súlyosan vádolt felett, a kiket a vád alá helyező határozat a következő arányban terhel.

Bettelheim Vilmos 8 rendbeli sikkasztás, 11 rendbeli magánokirathamisítással mint büntárs, 2 sikkasztás 3 magánokirathamisítással mint egyedüli tettes s végül 16 sikkasztás és 18 magánokirathamisítással mint bünségéd van vádolva.

Spitzka Agost 8 sikkasztás és 11 magánokirathamisításért mint büntárs, 16 sikkasztás és 18 magánokirathamisításért mint egyedüli tettes s végül 2 sikkasztás és 3 magánokirathamisításért mint bünségéd van vád alá helyezve.

A büntető tanács Zubor Gyula elnöklete alatt Földes János és Köller János szavazó bírákból, László Izor és Lászlóffy Béla jegyzőkből alakult.

Bettelheim Vilmost Edvi Illés Károly budapesti ügyvéd, a kiváló jogtudós, Spitzka Agostont Müller Károly aradi ügyvéd védi. A vádhatóságot Mészáros Tivadar kir. alügyész fogja képviselni. A szenzációs bünper végtárgyalása iránt, mely néhány napot veendő igénybe, városszerte nagy érdeklődés nyilvánul.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 12. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Fejérváry ellene nyilatkozott Nagy István javaslatának, mert az pénzügyi kérdés, amit idővel ugyanis teljesítenek. A jelző zászló egy véderőnél csak egyféle lehet.

Tóth Ernő Nagy javaslatát pártolta.

Horváth Gyula epésen azt mondta: Ilyen nemzeti kívánságokat azért nem teljesítenek, mert akkor nem volna mivel denuncziálni Béiben az ellenzéket.

Wekerle megfelelő erélyvel utasította vissza Horváth durvaságát következőleg: Megengedi a ház, hogy ne reflektáljak Horváth képviselő ur szavaira, mert nem szeretném, hogy különb súlyt tulajdonítsanak szavainak, mint amennyi súlylyal bírnak. (A jobboldal zajos helyesléssel fogadta Wekerle szavait.)

Horváth Gyula: Majd igyekszem kimutatni, mennyi sulya van a miniszterelnök ur szavainak.

Wekerle: Régóta várom.

Ülés végén Jeszenszky László azt kívánta Fejérvárytól, hogy katona léte ne politizáljon és a honvédséget ne generális ruhában, hanem diszmagyarban vizitálja.

Nagy István javaslatát, a tételt megszavazták.

Tisza halálhíre.

Budapest, április 12. (Saját tud. táv.) Ma este az egész fővárosban hírek keringőztek Tisza Kálmán haláláról. Tisza jelenleg Székesfehérváron van, hol a reformátusok ülésén elnököl. Eddig semmi pozitív hír sem érkezett még fíához, Istvánhoz sem.

Budapest, április 12. (Saját tud. táv.) Tisza halálhíre nem igaz. Székesfehérváron, az egyház kerületi gyűlésén beszélt. Este a banketten lelkes ovációk tárgya volt.

Véres műtét Jókain.

Budapest, április 12. (Saját tud. táv.) Jókai véres műtétet állott ki. Szájából egy nagyra nőtt polypot vágott ki orvos. A vérzést csak nehezen lehetett elállítani.

A Baross-szobor.

Budapest, április 12. (Saját tud. táv.) A Baross-szoborra a gyűjtést befejezték. Az eredmény mintegy 80,000 forint.

Kohl állapota.

Budapest, április 12. (Saját tud. táv.) Kohl állapota jobbra fordult s némi javulás állott be.

Előléptetések.

Berlin, április 12. (Saját tud. távirata.) Frigyes Lipót herceget legközelebb egy testőrezred parancsnokává nevezik ki, míg Bissing tábornokot dandárparancsnokká léptetik elő.

Henrik herceg oroszországi utja.

Berlin, április 12. (Saját tud. táv.) A „Figaro” ama híret illetőleg, hogy Henrik herceg, mint a császár képviselője, Pétervárra utazik, most azt jelentik, hogy eddig elzárta Pétervárott kérdést nem intéztek, és nincs is ok, amely miatt ily kérdés intézését várni lehetne. Ha a herceg tényleg Oroszországba ellátogatna, fogadtatása mindenesetre a lehető legszívesebb lesz, nemcsak azért, mert mint a császár képviselője jelennék meg, hanem azért is, mert a herceg az orosz uralkodópár előtt is igen kedvelt személyiség.

A pápa aranyrózsája.

Páris, április 12. (Saját tud. távirata.) Vonatkozással azon hirre, hogy a pápa a jövőre bolgár fejedelmének küldi meg az aranyrózsát, a „Matin” a következőket írja: A pápa ezáltal nagy politikai hibát követne el, mert egyúttal elismerné a fejedelmet és így maga szegődne a hármasszövetség szolgálatába.

Bányaszerencsétlenség.

London, április 12. (Saját tud. táv.) Cardiff-ből nagy bányaszerencsétlenséget jelentenek, melynek 200 ember esett áldozatul, kik életüket veszítették. Tegnapi már 15 halottat hoztak a felszínre. A felvigyázó lélekjelenlétének köszönhető, hogy hetvenen csak könnyű égési sebeket kaptak.

Ferdinánd Firenzében.

Firenze, április 12. (Saját tud. táv.) Ferdinánd fejedelem ma reggel ideérkezett, és délben utazik tovább Villa del Pianorében.

Gonzales utolsó óhaja.

Mexikó, április 12. (Saj. tud. táv.) Gonzales, a most elhunyt miniszter, halálos ágya körül összegyűlt barátait arra kérte, hogy kövessék Diaz elnököt és tartsák tiszteletben annak személyét.

[Az orosz külügyér Salzburgban.

Pétervár, április 12. (Saj. tud. táv.) Giers orosz külügyminiszter tegnap Salzburgba utazott.

Közgazdaság.

A vetések állása. Lippáról írják: Az őszi vetések, nevezetesen a buza átlag eléggé jók, — helyenként azonban a márciusi fagy annyira megviselte a növényt, hogy a vetések silányoknak jelenthetők. A tavaszi vetések nem igen bírnak kelni, esőre volna szükségük, a szántás és vetés teljesen befejeztetett.

Budapest köbányai sertéskereskedelmi esarnok. 1893. évi április. hó 11. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli sulyban) 48—49 krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) 47—48 krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli sulyban) 52—53.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 kg-ron sulyban) 51.5—52.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő sulyban) 49—50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli sulyban) 48—49 krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ron sulyban) 48—49 krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő sulyban) 47—48 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg-ron felüli sulyban) 49—50 krig. — Közép (pkint 220—260 kg-ron sulyban) 49—50 krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő sulyban) 47—48 krig. Sertés létszám: 1893. április hó 9-én volt készlet 144,109 darab. 1893. április 10-én felhajtott: 1910 db. 1893. április 10-én elszállított 1175 db. 1893. április 11-én maradt készletben 144,844 db. — A hízott sertés üzlet irányzata: lanyha.

Szeszüzlet.

— Április 12. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beéértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, április 12. d. u. 5 óra.

Gabona	F a j	Irányzat	100 kilogramm frt
B u z a	bánsági	lanyha	7.50—7.90
	tiszavidéki	„	7.65—8.20
	pestvidéki	„	7.60—8.15
	fehértmegyei	„	7.65—8.25
	bácskai	„	7.65—8.25
észak-magyarországi	„	—	
R o z s	—	szilárd	6.35—6.67
Á r p a	takarmány	csend.	4.90—5.20
	égetni való	„	5.35—5.80
	sörfőzdei	„	6.10—7.30
Z a b	—	szilárd	5.80—5.61
T e n g e r i	bánsági	szilárd	—
	másnemű	„	4.50—4.60
K á p o s z t a - r e p c z e	—	szilárd	—
K ö l e s	—	szilárd	5.30—5.60
S z e r b i a i	B u z a	tavasza	csend.
	junius 1894	„	7.81—7.83
	ősze	„	7.62—7.64
	„	„	7.84—7.66
	T e n g e r i	május-junius 1894	csend.
szepet-október 1893	„	4.58—4.58	
„	„	4.75—4.77	
Z a b	Budapest sz. tavaszra	csend.	
Budapest sz. őszre	„	5.58—5.60	
K á p o s z t a - r e p c z e	aug.-september 1893	csend.	
„	„	12.70—12.80	

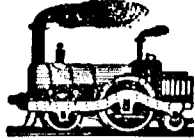
Idegenek névsora Aradon.

— Április 12. —

Fehér Kereszt szálloda: Brankován Pál magánzó, N.-Komlós. Kecskeméti Sándor látszerész, Temesvár. Tundag T. magánzó, Buttyin. Wellner Mór kereskedő, Szeged. Karácsony János magánzó, Kolozsvár. Abeles Miksa kereskedő, Budapest. Zekélius Károly magánzó, Nagyszében. Anerényi Lajos kereskedő, Nagyvárad. Kodolányi Antal birtokos, Budapest. Ifj. Heinrich Ferencz magánzó, Budapest.

Arany Kulcs szálloda: Marosy László főerdész, Lippa. Vank János magánzó, Csermő. Czuker Zsigmond kereskedő, Gurahoncz. Gartner Antal főerdész, Pécska. Leipniker N. bérlő neje, Tótvár.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre :

Állomások	Személy- vonat	Gyorsvon.	Személy- vonat	Személy- vonat	Személy- szállító tehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics "	11.45 "	8.38 "	9.36 "	5.57 "	6.40 "
Csaba "	1.15 délután	9.25 "	11.05 éjjel	6.57 "	8.19 este 6.
Szolnok "	4.15 "	11.46 "	2.21 "	—	—
Budapest érk.	7.25 "	1.50 d. u.	3.50 reg.	—	—
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy- vonat	Gyorsvon.	Személy- vonat	Személy- vonat	Személy- szállító tehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.05 éjjel	—	—
Csaba "	2.13 d. u.	5.57 "	3.53 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.18 "	6.39 este	4.58 "	6.01 "	8.17 "
Arad érkezik	3.45 "	6.57 "	5.24 "	6.35 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad ind.	4.30 du	5.46 r.	—	2.34 du	Budapest ind.	8.30 r.	4.40 du	—	—
Györök "	5.05 "	6.19 "	—	3.34 "	Prédó "	5.16 du	9.12 e.	—	—
Paulis "	5.14 "	6.30 "	—	3.58 "	Brassó "	7.23 e.	4.20 r.	—	—
Radna "	5.25 "	6.46 "	—	3.58 "	Kolozs "	11.18 e.	8.30 du	—	—
Soborsin "	6.55 e.	8.07 d. e.	—	—	Túrós "	3.04 "	1.30 du	—	—
M.-Illye "	8.08 "	9.15 "	—	—	Gyfehérv "	3.40 "	2.19 "	—	—
Déva "	8.35 "	9.54 "	—	—	Piski "	5.40 "	4.15 "	—	—
Piski "	10.00 éj.	11.19 "	—	—	Déva "	5.36 "	4.30 "	—	—
Gyfehv. ér.	11.22 "	11.58 "	—	—	M.-Illye "	6.46 "	5.16 "	—	—
Túris "	11.58 "	12.35 du	—	—	Soborsin "	8.05 "	6.24 e.	—	—
Kolozs "	4.48 "	5.14 "	—	—	Radna "	9.44 de	7.46 "	—	—
Brassó "	8.00 r.	10.05 e.	—	—	Paulis "	9.58 "	7.57 "	—	—
Prédó "	1.11 "	6.20 r.	—	—	Györök "	10.11 "	8.08 "	—	—
Budapest "	9.15 "	12.10 du	—	—	Arad érk.	10.16 "	8.40 éj.	—	—

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg.	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő "	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érkezik	5.30 "	3.40 "
Csermő érkezik	10.10 "	8.20 "	Arad "	8. — "	6.45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alcsil "	4.18 "	2.19 "
Otvenes "	5.00 "	6.41 "	Kotsuba "	4.27 "	2.29 "
Zimánd-Ujfalu "	5.11 "	6.49 "	Borosseb-B. "	4.48 "	2.52 "
Uj-Szt-Anna "	5.46 "	7.25 "	Kornyest-Berz "	4.59 "	3.06 "
Kerek "	5.55 "	7.33 "	Repszeg "	5.08 "	3.15 "
Világos "	6.10 "	7.49 "	Bokszeg-Beél "	5.20 "	3.28 "
M. Magyarád "	6.18 "	7.58 "	Tamánd "	5.28 "	3.37 "
Ónkota "	6.30 "	8.15 "	Borosjenő "	5.45 "	3.57 "
Kurtakér "	6.53 este	8.39 d. e.	Apatelek "	5.56 "	4.10 "
Apatelek "	7.06 "	8.54 "	T.-Kurtakér "	6.11 "	4.30 "
Borosjenő "	7.18 "	9.07 "	Pankota "	6.37 "	5.01 "
Zimánd "	7.33 "	9.28 "	M.-Magyarád "	6.44 "	5.08 "
Bokszeg-Beél "	7.43 "	9.33 "	Világos "	6.52 "	5.17 "
Repszeg "	7.55 "	9.45 "	Kerek "	7.06 "	5.35 "
Kornyest-Berza "	8.04 "	9.54 "	Uj-Szt-Anna "	7.20 "	5.55 "
Borosseb-B. "	8.17 "	10.12 "	Zimánd "	7.39 "	6.18 "
Kotsuba "	8.35 "	10.30 "	Otvenes "	7.45 "	6.26 "
Almás-Alcsil "	8.46 "	10.43 "	Arad ér.	8.00 "	6.45 este
Gurahoncz érk.	9.03 "	11.00 "	M. Magyarád "	1.20 d. u.	5.50 reg.

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy- vonat	Állomások	Személy- vonat
Arad indul	5.30 reg.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.
Kurtics "	5.57 "	Ósi "	10.19 "
Békés-Csaba "	7.22 "	Less "	10.38 "
Gyula "	7.44 "	Csáffya "	10.54 "
Sarkad "	8.04 "	Szalonta "	11.19 "
Szalonta "	8.40 "	Sarkad "	11.53 "
Csáffya "	8.59 "	Gyula "	12.18 d. u.
Less "	9.17 "	Békés-Csaba "	2.18 "
Ósi "	9.35 "	Kurtics "	3.18 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	Arad érkezik	3.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teherv. sz. sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személy- vonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.00 d. u.	6.11 re	Bécs d. v. t. ind.	9.00 est.	9.15 d. e.	11.00 e
Szt.-Tamás "	5.24 "	4.26 "	6.37 "	Budapest ávt.	2.35 "	6.30 este	8.25 re
Pécska "	5.41 "	4.45 "	7.03 "	Szabadka "	2.35 "	—	9.51 du
Battonya "	6.10 "	5.15 "	7.38 "	Szeged "	6.10 "	3.07 reg.	2.42 d.
Tompá "	6.20 "	5.26 "	7.53 "	Szöreg "	6.25 "	3.26 "	3.00 "
Pereg "	6.29 "	5.36 "	8.05 "	Deszk "	6.39 "	3.40 "	3.12 "
M.-hegyes "	6.43 "	6.00 "	8.43 r.	K.-Zombor "	7.12 "	4.10 "	3.40 "
Cs.-Palota "	7.15 "	6.21 "	9.08 "	Makó "	7.28 "	4.58 "	4.00 "
Nagylak "	7.32 "	6.42 este	9.30 "	Apátfalva "	8.16 "	5.16 "	4.25 "
Apátfalva "	7.54 "	7.04 "	9.57 "	Nagylak "	8.44 "	5.40 "	4.51 "
Mekó "	8.21 "	7.40 "	10.43 "	Cs.-Palota "	9.03 "	5.58 "	5.10 "
K.-Zombor "	8.38 "	8.02 "	11.00 "	M.-hegyes "	9.26 "	6.44 "	5.51 "
Deszk "	9.02 "	8.30 "	11.27 "	Pereg "	—	6.59 "	6.08 "
Szöreg "	9.17 "	8.47 "	11.46 "	Tompá "	—	7.10 "	6.18 "
Szeged érk.	9.30 "	9.06 "	12.00 "	Battonya "	—	7.32 "	6.32 "
Szabadka "	1.20 "	—	6.00 "	Pécska "	—	8.00 "	7.00 "
Budapest ávt.	1.20 "	8.15 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás "	—	8.16 "	7.17 "
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	2.45/8.15 d. u.	6.35 "	Arad érk.	—	8.40 "	7.40 "

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest m. á. v. ind.	9.30 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	8.52 "	6.47 "	Kétegyháza "	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.00 "	6.57 "	Bánkut "	5.02 "	3.21 "
Kovácsháza "	9.17 "	7.15 "	M.-Bodzás "	5.18 "	3.40 "
Bánhegyes "	9.40 "	7.38 "	Bánhegyes "	5.37 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.02 "	8.00 "	Kovácsháza "	5.58 "	4.25 "
Bánkut "	10.17 "	8.16 "	Nesze "	6.10 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.35 "	Kamarásmajor "	6.18 "	4.48 "
Budapest m. á. v. "	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.30 "	5.00 "

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyházára és vissza

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — d. e.	6.10 este	Budapest m. á. v. ind.	9.50 este	8.10 reg.
Simánd "	8.31 "	6.39 "	Kétegyháza "	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.06 "	7.12 "	Elek "	4.56 "	3.24 "
Székudvar "	9.22 "	7.26 "	Ottlaka "	5.07 "	3.36 "
Siklő "	9.37 "	7.39 "	Siklő "	5.20 "	3.49 "
Ottlaka "	9.51 "	7.51 "	Székudvar "	5.35 "	4.04 "
Elek "	10.07 "	8.07 "	Kisjenő-Erdőhegy "	6.09 "	4.28 "
Kétegyháza érkezik	10.20 "	8.22 "	Simánd "	6.28 "	4.52 "
Budapest m. á. v. "	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	6.55 "	5.20 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy- vonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat	Állomások	Személy- vonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat
Arad indul	5.58 e.	6.15 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 ste
Uj-Arad "	6.09 "	6.43 "	11.54 "	Orczifalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németság "	6.27 "	7.05 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.46 "	9.46 "
Vinga "	6.46 "	7.32 "	12.47 "	Németság "	9.17 "	3.07 "	10.07 "
Orczifalva "	6.58 "	7.48 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.33 "	10.39 "
Temesvár ér.	7.39 "	8.42 "	2.04 "	Arad érk.	9.44 "	3.53 "	10.55 "

Vendéglo a „magyar koronához“

(Petöfi-utca 9.)

Ma csütörtökön, 1893. ápril hó 13-án nagy teljes művész-előadás

a budapesti Orpheum-társaság által
(16 személy, Goldberger I. igazgatása alatt.)
Főlépése a tréfa ének és táncz-művészt

ROHMES-TRIONAK

a bécsi Ronacher-féle társulathól.

Bajos hölgykoszoru és a kontinens legjelesebb komikusai.

Ma a

kalabriászjátzma

adatik elő mint budapesti különlegesség.
Naponkint új és illedelmes gazdag műsor, melyen családok is részt vehetnek.
Kezdeté este 6 órakor. Belépti-díj 50 kr.
Kitünö ételek és italokról, valamint pontos kiszolgálatról a vendéglős gondoskodik.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szivesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, a készletben tart következő megbízható határu szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokolé gyermekeknek hatóhideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszoruztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnöttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos határu és ártalmatlan szer, melyből összeállított hajfestőszert — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenöcs. Az arcon mutatkozó szeptik, pattanások és májfoltok eltérésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépít hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 60 kr.

Valóditokaji bor. Kitünö minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéséből. Ára 1 üvegnek 3 és 5 frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centli. üveg 1 frt 50 krajcár.

Chinabor. 2% Chinintartalommal. Egy 80 centiliteres üveg 1 frt.

Yasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 80 centli. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörösesfehér és sárga színben. Egy ki 2 frt.

Magnesium fákyák. 150 normal gyertya-fénynyel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 perzig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perzig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszínben) 1 adag ¼ literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezét vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle eredet rheumás és oszagos fájdalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszerárban minden vegyvizsgálásra megbízásunk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesítetnek

500 aranyat adok annak, a ki KOTHE FOGVIZ

egy üvegnek — ára 35 kr. elhasználása után fogfájásról panaszokodik vagy szája bűzös marad.

Kothe-fogpor, kitünö és gyorsan ható fogtisztító szer. Egy doboz ára 30 kr. — Kitünö lágy és kemény fogkefék 30 és 50 krért ajánlatnak.

Kothe György János volt udvari szállító Baden, Bécs mellett.
1. 8-12 **Kapható:**

RING LAJOS

„Angyalhoz“ címzett gyógyszerárban Aradon, Asztalos Sándor-utca 1-ső szám.

1305 | 893. 272 3 - 3

Pályázati hirdetmény.

A Berza község székhellyel — Berza, Algyest és Vojvogyen kis községekből szervezett berzai körjegyzői állás elhalalozás folytán megüresedvén, annak betöltése tárgyában az 1886. XXII. t.-cz. 82. § a értelmében nyilvános pályázatot nyitok, s a törvény 83. § a értelmében megejtendő választás határidejét a berzai körjegyzői irodában **folyó hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára** tűzöm ki.
Felhívom az ezen állásra pályázni kívánókat, hogy az 1883. I. t.-cz. 6. § a értelmében felszerelt kérvényeket hozzám a választást megelőző napig mutassák be.
Borosjenö, 1893. évi ápril hó 5-én.

Monti Alajos, főszolgabíró.

257—1893 gazd. sz. 269 1—3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az országos állatvásártéren felállítandó épületnek kiépítésével kapcsolatos munkáknak elvállalása iránt folyó évi április hó 17-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 659 frt 23 kr.
Bánompénzül leteendő 70 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapíroknak.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.
Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.
Az árlejtési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1893. évi ápril 4-én tartott üléséből.

Kiadta:
Lócs Rezső, aljegyző.

4180 | 893. 265 1—3

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén egy kutyán, mely saját gazdáját és ennek nejét megmarta, a veszettség és az hogy a városban futkosott, kóborolt, meg lett állapítva, minek folytán a kutyáknak köve tartása, vagy szájkossárral ellátva porázon vezetése tárgyában az 1888. évi VII. t.-cz. 68. § a és a törvény végrehajtására kibocsájtott 40000 | 888. sz. m. miniszteri rendelet 188. § a alapján f. évi márczius 2-án 3558. sz. a kibocsájtott hirdetmény joghatálya ápril 4-től május 14-ig terjedő 40 napra kiterjesztetik.

Erről a lakosságot azzal értesitem, hogy a fent kitett idő alatt az utcán szájkossár nélkül elfogott kutyák az emberek egészségének megóvása tekintetéből a gyeptérre kivitetni és ott a hivatkozott §§ alapján kiirtatni fognak.
Aradon, 1893. évi ápril 6-án.

Sarlot Domokos, főkapitány.

4406. k. h. 275 1—3.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén egy kutyán a veszettség és az, hogy a városban futkosott, kóborolt, meg lett állapítva, minek folytán a kutyáknak köve tartása, vagy szájkossárral ellátottan porázon vezetése tárgyában az 1888. évi VII. t. cz. 68. § a és a törvény végrehajtására kibocsájtott 40000 | 888. sz. miniszteri rendelet 188. § a alapján f. évi ápril hó 6 án 4280. sz. a kibocsájtott hirdetmény joghatálya ápril 9-től május hó 19-ig terjedő 40 napra kiterjesztetik.

Erről a lakosságot azzal értesitem, miszerint a fent kitett idő alatt az utcán szájkossár nélkül elfogott kutyák az emberek egészségének megóvása tekintetéből a gyeptérre kivitetni és ott a hivatkozott §§-ok alapján kiirtatni fognak.
Arad, 1893. évi ápril hó 10-én.

Sarlot Domokos, főkapitány.

269/1893. gazd. sz. 268 1—3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi iskoláknál szükséges iskolai butorzatnak és tanuszereknél elkészítése és szállítása iránt folyó év **április hó 17-én d. e. 10 órakor** árlejtést tart.

Kikiáltási-ár 295 frt 20 kr.
Bánompénzül leteendő 80 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapíroknak.
Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.
Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.
Az árlejtési feltételek ugyszintén a szükségletéről szerkesztett kimutatás, valamint a szükséges rajzok a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1893. évi ápril hó 4-én tartott üléséből.

Kiadta:
Lócs Rezső, aljegyző.

4608 | 893. 237 1—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter — urnak 19468 | VI—II. 903. sz. a. kiadott körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az árukiviteli forgalomban a koleravész miatt még fennálló korlátozások 1893. évi márczius hó 3-tól kezdve hatályon kívül helyeztettek.

Vagyis: rongyok, ócska ruha, ócska lábbeli, használt ágý és fehérmű, valamint ócska alattások és kötelek is, ugy a szorosán vett belforgalomban, (Horvát-Szlavon országok kivételével) mint a külföldre való rendeltetéssel szállíthatók. A külföldre természetesen csak akként, a mennyiben ezen államokban esetleg még fennálló beviteli tilalmak azt meg nem akadályozzák. Horvát-Szlavonországra nézve a szállítás következőleg szabályoztatik.

1. Magyar, Horvát és Szlavonországek oly törvényhatósági területeiről, melyek a járvány egész ideje alatt fertözve nem voltak, a rongyok minden megszorítás nélkül szabadon ki és bevitetők.
2. A magyar-, hervát-, szlavonországi fertözve volt vagy most is fertözött törvényhatóságek területén fekvő nem fertözött helyek és községekből a rongyoknak közvetlenül a hazai papírgyárakba feldolgozás végett szállíthatók és — pedig csak az esetben, ha az illető község közegészségek hatósága írásban igazolja, hogy a kérdéses rongyok származása nem kolera-gyanus.

3. Azon községekkel szemben, melyek fertözve voltak, vagy most is fertözve vannak, a rongyok forgalmát illető tilalom továbbra is szigoruan érvényben marad.
Arad, 1893. márczius hó 20-án.

A városi tanács.